

PASTIRSKO PISMO

ŠKOFA DR. ANDREJA SAJETA

ZA POSTNI ČAS

I.

VERA IN DRUŽBENA ODGOVORNOST V ČASU ODLOČITEV

6. nedelja med letom, 15. februar 2026

Dragi bratje in sestre!

V teh tednih se po naših župnijah pripravljamo na izbiro članov novih župnijskih pastoralnih svetov. To ni le oblikovanje neke strukture v župniji, ampak znamenje, kako razumemo Cerkev: župnija je občestvo, ki skupaj živi in raste ter nosi odgovornost, posluša in išče Gospodovo voljo.

Danes nas Božja beseda spomni, da Bog človeka jemlje resno. Modri Sirah postavi pred nas skrivnost svobode in odgovornosti: »Če hočeš, boš izpolnjeval zapovedi. Zvestobo ohraniti je stvar tvoje dobre volje. Predte je položil ogenj in vodo, roko boš iztegnil, po čemer boš hotel.« (Sir 15,15–16). Ta beseda velja tudi za življenje župnije. Tudi župnijsko občestvo stoji pred odločitvami: ali bomo vero živeli kot nekaj občasnega in zasebnega ali pa kot pot, ki oblikuje naše odnose, bogoslužje, katehezo, skrb za mlade in starejše ter našo odprtost do tistih, ki so v stiski. Vera ni le osebno prepričanje, ampak dar, ki smo ga prejeli s krstom in poklicanost, da ta dar skupaj uresničujemo. Prav zato je izbira članov župnijskega pastoralnega sveta tudi izraz krstne poklicanosti in zrelosti občestva: da odgovornosti ne odrinemo na druge, ampak jo sprejmemo kot del svojega poslanstva.

Apostol Pavel nas povabi, da se ne opiramo le na človeško iznajdljivost, ampak predvsem na Božji dar. Govori o modrosti, ki

je Bog ne razodeva po logiki sveta, temveč po Svetem Duhu. To je smisel in pot našega skupnega dela v Cerkvi: da se učimo poslušati, razločevati in hoditi skupaj. Župnijski pastoralni svet ni namenjen temu, da bi prevladala kakšna struja ali da bi kdo uveljavil osebne zamisli, ampak, da bi župnijsko občestvo lažje prepoznalo, kaj v danem trenutku gradi, kaj povezuje in kaj vodi k življenju po evangeliju. Zato je pomembno, da izbiro in delo župnijskega pastoralnega sveta spremlja molitev občestva: ne kot nekaj ob robu, ampak kot temeljna opora njegovemu delovanju.

Kaj je župnijski pastoralni svet in čemu je namenjen? Župnijski pastoralni svet je župnikovo posvetovalno in delovno telo, ki spremlja razmere, pomaga pri načrtovanju in spremljanju pastoralnega dela ter spodbuja soodgovornost vernikov na področju oznanjevanja, bogoslužja in dobrotelosti. V naslednjih petih letih bo prav takšno skupno delo, odkrivanje in razločevanje pomembno za življenje župnije: kaj bomo postavili med prednostne naloge, kje so resnične potrebe ljudi, kako bomo krepili vero v družinah, kako bomo skrbeli za mlade, kako bomo ohranjali lepoto in dostojanstvo bogoslužja, in kako bo karitativna razsežnost župnije res postajala trden steber občestva in znamenje konkretne bližine.

Razmere med župnijami so različne. Nekatere so večje, druge manjše; marsikje je en duhovnik odgovoren za več župnij; ponekod se že uveljavljajo pastoralna območja, kjer se župnije povezujejo, da bi se lažje ohranilo bogato pastoralno življenje. Zato je prav, da se tudi župnijski pastoralni sveti tam usklajujejo ali povezujejo. Kadar je več župnij v soupravi, je prav, da se že ustanavlja tudi medžupnijski pastoralni svet, da bi se skupne naloge lažje načrtovale in da bi se darovi ljudi povezali v dobro vseh.

Evangelij nas spomni na nekaj, kar je še pomembnejše od vsakega načrta: vera se začne v srcu in se pokaže v odnosih. Gospod Jezus pravi, da ni prišel razvezat, temveč dopolnit; in nato govori o spravi, o čistosti srca, o zvestobi in o odgovornosti besede. Zato pravi: »Vaš govor naj bo: da, da; ne, ne« (Mt 5,37). To je srčika prihodnjega dela župnijskih pastoralnih svetov: da se učimo resnicoljubnosti brez trdote, jasnosti brez poniževanja, pogovora brez opravljanja; da ne odločamo v zakulisju, ampak v zaupanju; da obljub ne dajemo lahkotno; in da se v napetostih ne umaknemo, temveč iščemo spravo in skupno dobro. Župnijski pastoralni svet je lahko blagoslov župnije natanko toliko, kolikor je prežet s tako evangelijsko držo.

Zato vas vabim, da ste dejavni pri izbiri v župnijske pastoralne svete. Naj to dogajanje spremlja osebna in skupna molitev: v družinah, pri maši, v tišini in v priprošnji, da bi nas Bog vodil k pravim odločitvam. Pogovarjajte se o tem, spodbujajte drug drugega, predlagajte ljudi, ki jim zaupate, in bodite pozorni na tiste, ki pogosto ostajajo v ozadju, pa vendar nosijo v sebi veliko dobrega. Kdor bo povabljen v župnijski pastoralni svet, naj ne sprejme povabila kot breme ali čast, ampak kot služenje v dobro vseh.

Pomembno je, da smo občestvo, ki živi iz Božjega delovanja in da znamo v soodgovornosti za skupno dobro stopiti skupaj. Ne zato, ker bi bilo vse popolno, ampak ker verujemo, da Bog po svoji besedi in po Svetem Duhu vodi Cerkev tudi danes. Tako bodo župnije kraji, iz katerih bomo krščeni odhajali kot misijonarski učenci in z veseljem delili sadove Gospodovega delovanja (prim Lk 10,17). Naj bo prihodnji mandat župnijskih pastoralnih svetov čas zrele soodgovornosti, čas konkretnosti v oznanjevanju, bogoslužju in karitativnem delovanju, ter čas, ko bo župnija – naj bo ena sama ali povezana v pastoralno območje – postajala vedno bolj dom Božjega ljudstva.

Naj nas pri izbiri novih članov župnijskega pastoralnega sveta vodi Gospod, ki nam ne daje le nalog, ampak tudi milost, da jih moremo uresničevati. In naj vse, ki bodo izbrani, Njegova beseda uči, da je zvestoba evangeliju vedno konkretna: v odnosih, v odločitvah, v resnici in v ljubezni. Radi in odgovorno sprejmite različne službe v župnijah, saj Bog vedno daje talente, da bi z njimi služili bližnjim. Mati Marija pa naj prosi pri svojem Sinu, da bomo znali vsi vedno znova odgovarjati na Božje spodbude.

dr. Andrej Saje
škof

PASTIRSKO PISMO ŠKOFA DR. ANDREJA SAJETA ZA POSTNI ČAS

II.

VERA IN DRUŽBENA ODGOVORNOST V ČASU ODLOČITEV

1. postna nedelja, 22. februar 2026

Dragi bratje in sestre,

z vstopom v postni čas stopamo v obdobje, ki je v krščanskem življenju namenjeno poglobitvi vere, spreobrnjenju srca in razločevanju poti, po katerih nas vodi Bog. Postni čas nas vabi, da se ustavimo, prisluhnemo Božji besedi in ponovno premislimo svoje življenje – osebno, družinsko in družbeno. Apostol Pavel nas pri tem jasno opominja: *»Ne prilagajajte se temu svetu, ampak se tako prenavljajte v duhu, da boste mogli razpoznavati, kaj je Božja volja: kaj je dobro, njemu všečno in popolno.«* (Rim 12,2)

Postni čas je za kristjane pot priprave na veliko noč, na praznik Kristusove smrti in vstajenja. V tej luči Cerkev vernike spodbuja k molitvi, postu in delom ljubezni, ki niso cilj sami po sebi, temveč pot k notranji svobodi. Molitev nas odpira za Božjo resnico, post nas uči zmernosti in odpovedi sebi, miloščina pa nas usmerja k bližnjemu. Vse to nas vodi k spreobrnjenju, ki pomeni spremembo miselnosti, vrednot in življenjskih odločitev.

Vera, ki jo živimo, je povezana s konkretnim življenjem. Krščanska vera ni zgolj osebna tolažba ali zasebno prepričanje, temveč ima družbeno razsežnost. Jezus sam nam nalaga odgovornost, ko pravi: *»Vi ste sol zemlje. Če pa se sol pokvari, s čim naj se osoli? ... Vi ste luč sveta. Mesto, ki stoji na gori, se ne more skriti.«* (Mt 5,13–14)

Kristjani smo poklicani živeti evangelij sredi sveta, v razmerah, v katerih živimo in v družbi, ki jo soustvarjamo. Vera oblikuje vest, krepi odgovornost in spodbuja prizadevanje za skupno dobro. Prav zato ni nepomembno, kako kot kristjani ravnamo v javnem življenju, kakšne vrednote zagovarjamo in katere odločitve podpiramo.

Vstopamo tudi v čas pred volitvami v državni zbor, ki je poseben trenutek družbenega razločevanja. Volitve niso le tehnični ali politični dogodek, temveč dejanje odgovornosti. Na to nas v širšem družbenem kontekstu opozarja tudi sveti oče Leon XIV., ko poziva, naj se pri političnih rešitvah, pred strankarskimi interesi, najprej oziramo na skupno dobro (govor diplomatskemu zboru, 9. januar 2026).

Kot državljani in kristjani smo poklicani, da se zrelo in trezno odločamo o prihodnosti družbe. Demokracija živi od zavzetih in odgovornih državljanov. Katoličani smo sestavni del družbenega okolja in ne smemo nasedati manipulacijam, naj ostanemo tiho in v zakristijah. Zato je pomembno, da se volitev udeležimo in da svoj glas oddamo svobodno, po vesti in v luči vrednot, ki izhajajo iz krščanskega razumevanja človeka.

Cerkev ne podpira izrecno nobene stranke ali političnega programa, ima pa nalogo in dolžnost, da pri izbiri strank in kandidatov spomni na temeljna etična merila, ki morajo

pri volitvah voditi kristjanovo presojo. Osrednje med njimi je spoštovanje dostojanstva vsake človeške osebe, ki ne izhaja iz družbenega soglasja ali zakonodaje, temveč iz dejstva, da je človek ustvarjen po Božji podobi.

Zato pri volilnih odločitvah ne moremo spregledati vprašanja varstva človeškega življenja od spočetja do naravne smrti. Družba, ki izgublja spoštovanje do življenja, izgublja tudi svojo človečnost. Pomoč trpečemu človeku ne more pomeniti odpravljanja življenja, temveč spremljanje, lajšanje bolečine, izražanje bližine in krepitev upanja. Evtanazija in pomoč pri samomoru sta v nasprotju s krščanskim naukom in etiko varovanja življenja; zato kristjani strank, ki to zagovarjajo, ne moremo podpreti. Glas dajemo tistim, ki razvijajo paliativno oskrbo in izražajo celostno skrb za bolne, starejše in osamljene.

Pomembno merilo pri presoji političnih programov in kandidatov je tudi skrb za družino, ki je temeljna celica družbe in prvo okolje, kjer se življenje sprejema, varuje in oblikuje. Posebej v času demografskih izzivov je nujno ustvarjati pogoje, ki mladim omogočajo delo, stanovanje in možnost družinskega življenja. Demografske razmere jasno kažejo, da brez odločnega spoštovanja življenja, podpore družinam in ustvarjanja dostojnih pogojev za mlade ni mogoče graditi trajnostne in solidarne družbe.

Krščanska družbena odgovornost vključuje tudi prizadevanje za pravičnost, resnico in solidarnost. V slovenskem prostoru so še vedno prisotne globoke zgodovinske rane. Dostojen pokop vseh umrlih, še posebej žrtev povojnega nasilja, ni politično vprašanje, temveč temeljna civilizacijska in človeška dolžnost. Spoštovanje mrtvih in resnica o preteklosti sta nujna pogoja za spravo in notranji mir naroda. Ko bomo

volili, pomislimo na to, kakšen odnos imajo kandidati in stranke do tega vprašanja.

Pri presoji družbenih usmeritev bodimo pozorni tudi na to, kako kandidati za državni zbor spoštujejo z Ustavo zagotovljeno svobodo vesti in versko svobodo, ki sta temeljni človekovi pravici. Družba, ki dopušča raznolikost prepričanj in ščiti vest posameznika, je bolj odprta, pravična in demokratična!

Dragi bratje in sestre, kristjani smo povabljeni k aktivnemu oblikovanju prihodnosti. Vera nas usposablja za odgovorno sodelovanje v družbi. Ne dovolimo, da bi zastraševanje in neresnice oblikovali razmišljanje in odločitve. Sodelovanje v javnem življenju, ki ni zgolj pravica, temveč tudi dolžnost, naj bo zaznamovano s treznostjo, spoštovanjem, dialogom in iskanjem resnice.

Naj Sveti Duh razsvetli odločitve, da bomo kot kristjani in državljani prispevali k družbi, ki bo bolj človeška, pravična in solidarna. Samo s skupnimi močmi bomo lahko ščitili življenje, varovali dostojanstvo vsakega človeka ter utrjevali pot miru, sprave in sožitja.

dr. Andrej Saje,
škof